

Toimenpiteiden toteutumisen seuranta ja vaikutusten arviointi koskien toimialojen euromääräisiä tavoitteita sekä toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi

Aluehallitus 29.10.2024

Tausta

- Aluehallituksen kokouksessa 20.8.2024 § 151 ja edelleen aluevaltuuston kokouksessa 9.9.2024 § 51 käsiteltiin Vantaan ja Keravan hyvinvointialueen toinen osavuosikatsaus ajalta 1.1.2024-30.6.2024.
- Koska toisessa osavuosikatsauksessa ennakoitiin vuodelle 2024 lähes 13,4 milj. euroa lisää alijäämää suhteessa aluevaltuuston päättämään talousarvioon, on aluehallitus linjannut toimialojen euromääräisistä tavoitteista koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi.

Tausta

- Aluehallitus on kokouksessaan 17.9.2024 § 173 päättänyt:
 1. hyväksyä toimialojen euromääräiset tavoitteet koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi seuraavasti:
 - Aikuissosiaalityön ja vammaisten palvelujen toimiala: 3 218 000 euroa (1,7 % toimintakuluennusteesta)
 - Keski-Uudenmaan pelastuslaitos: 405 000 euroa (0,8 % toimintakuluennusteesta)
 - Konsernipalvelujen toimiala: 1 858 000 euroa (1,8 % toimintakuluennusteesta)
 - Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala: 2 662 000 euroa (1,5 % toimintakuluennusteesta)
 - Terveystieteiden palvelujen toimiala: 2 557 000 euroa (1,2 % toimintakuluennusteesta)
 - Vanhusten palvelujen toimiala: 2 700 000 euroa (1,4 % toimintakuluennusteesta)
 - Yhteensä 13 400 000 euroa
 2. merkitä tiedoksi toimialojen toimenpidesuunnitelmat koskien toimenpiteitä vuoden 2024 talousarviossa pysymiseksi ja todeta, että ne toimeenpannaan noudattaen hallintosäännön toimivaltamääräyksiä;
 3. todeta, että aluehallitukselle laaditaan toimenpiteiden vaikutusten arviointi ja hyvinvointialueen talouden tehostettu kuukausiseuranta loppuvuoden 2024 aikana.

Tausta

- Aluehallituksen päätöksen kohdan 3 mukaisesti aluehallitukselle on laadittu toimenpiteiden vaikutusten arviointi, jossa on tarkasteltu toimenpiteiden arvioituja vaikutuksia niin taloudellisten vaikutusten kuin muiden vaikutusten osalta:
 - Sosiaaliset vaikutukset
 - Terveysvaikutukset
 - Mielen- ja mielenterveysvaikutukset
 - Lapsivaikutukset
 - Vaikutukset eri kieli- ja kulttuuriryhmiin
 - Kielelliset oikeudet (kaksikielinen VAKE)
 - Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset
 - Taloudelliset vaikutukset
 - Ympäristövaikutukset
- Lisäksi dioissa on tarkasteltu toimenpiteiden toteutumisen seuranta (toimenpiteiden täytäntöönpanon eteneminen ja jatkotoimenpiteet). Hyvinvointialueen talouden tehostettu kuukausiseuranta loppuvuoden 2024 aikana on puolestaan toteutettu erillisessä asiakohdassa käsiteltävän talous- ja palvelukehityskatsauksen kautta.

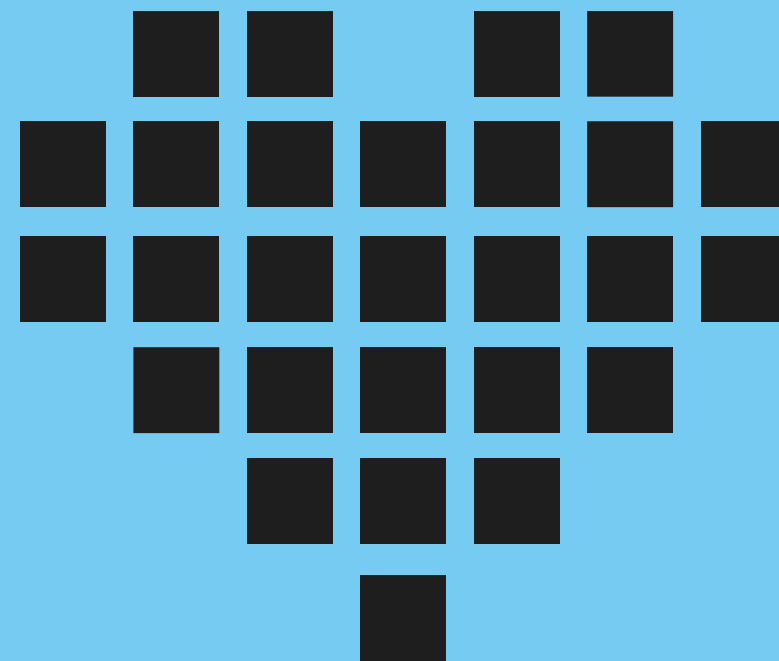
Tausta

- Seuraavaksi on käsitelty toimialakohtaisesti kunkin toimialan toimenpiteitä sekä toimenpiteiden vaikutuksia.
 - Toimialakohtaisten diojen ensimmäisessä taulukossa on arvioitu toimenpidekohtaisesti, onko kyseisellä toimenpiteellä vasemman sarakkeen mukaisia vaikutuksia (sosiaaliset vaikutukset, terveysvaikutukset, mielenterveysvaikutukset, lapsivaikutukset, vaikutukset eri kieli- ja kulttuuriryhmiin, kielelliset oikeudet (kaksikielinen VAKE), organisaatio- ja henkilöstövaikutukset, taloudelliset vaikutukset, ympäristövaikutukset).
 - Tämän jälkeen on eritelty toimenpidekohtaisesti kuvaus toimenpiteestä, sen taloudelliset vaikutukset sekä sanallisesti muut vaikutukset.
 - Lisäksi toimialan osuuden lopussa on tarkasteltu toimenpiteiden toteutumisen seuranta (toimenpiteiden täytäntöönpanon eteneminen ja jatkotoimenpiteet).

Aikuissosiaalityön ja vammainen palvelujen toimiala

Kirsi Leväpelto, toimialajohtaja

Toimialan säästötoimenpiteiden vaikutukset

	Toimenpide	Taloudellinen vaikutus	Muut vaikutukset
T1	Kotiin vietäviä palveluja vähennetään vammaispalveluissa.	300 000 €	Lapsiperheiden osalta tuen väheneminen voi lisätä lapsiperheiden palvelujen tarvetta sekä lastensuojelun tarvetta. Omien palvelujen asiakasmäärät ja palvelujen jonotusajat voivat kasvaa. Henkilöstön psykososiaalinen kuormitus ja työmäärä voivat lisääntyä. Kotiin vietävän palvelun vähentäminen voi jatkossa lisätä raskaampien palvelujen tarvetta.
T2	Henkilökohtaisen avun sunnuntaitunteja vähennetään vammaispalveluissa.	600 000 €	Tuo merkittäviä säästöjä hyvinvointialueelle, sillä sunnuntaityöstä maksetaan korkeampia palkkioita. Voi pitkällä aikavälillä heikentää joidenkin asiakkaiden elämänlaatua, jos sunnuntaiapua ei ole riittävästi tarjolla.
T3	Omaishoidon tuen hakemuksia käsitellään, mutta palvelua myönnetään rajoitetusti vuoden 2024 osalta määrärahojen ylittymisen vuoksi.	235 000 €	Tuo lyhyellä aikavälillä taloudellisia säästöjä, mutta voi lisätä odotusajan pitkittyessä omaishoitajien taloudellista kuormitusta ja uupumusta, sekä heikentää hoidettavien hoivan laatua.
T4	Uusia asumispalveluja järjestetään kustannustehokkaasti vammaispalveluissa.	660 000 €	Tuo säästöjä hyvinvointialueelle ja tehostaa resurssien käyttöä. Omien palvelujen asiakasmäärät ja palvelujen jonotusajat voivat kasvaa. Oman palvelutuotannon lisääntyessä, toimintaa organisoidaan uudelleen ja yhteisiä toimintatapoja kehitetään. Henkilöstön psykososiaalinen kuormitus ja työmäärä saattavat lisääntyä.
T5	Työ- ja päivätoiminnan ostopalvelujen käyttöä vähennetään vammaispalveluissa.	180 000 €	Tuo säästöjä hyvinvointialueelle ja tehostaa resurssien käyttöä. Omien palvelujen asiakasmäärät ja palvelujen jonotusajat voivat kasvaa. Oman palvelutuotannon lisääntyessä, toimintaa organisoidaan uudelleen, yhteisiä toimintatapoja kehitetään ja vaatii henkilöstön osaamisen vahvistamista.

Toimialan säästötoimenpiteiden vaikutukset

	Toimenpide	Taloudellinen vaikutus	Muut vaikutukset
T6	Suoraostojen siirtotyötä jatketaan puitesopimusten piiriin vammaispalveluissa.	183 000 €	Tuo merkittäviä säästöjä hyvinvointialueelle ja parantaa hankintojen hallintaa. Ei asiakas- tai henkilöstö vaikutuksia.
T7	Vuokratyövoiman käyttöä vähennetään toimialalla.	300 000 €	Omien henkilöstöresurssien sisäistä liikkuvuutta edistetään ja hyödynnetään hyvinvointialueen resurssityöntekijöitä. Asiakasvaikutukset ovat olleet vähäisiä.
T8	Aikuissosiaalityön kotiin vietäviä palveluja vähennetään.	500 000 €	Asiakkaalle tarjotaan kevyempiä palveluratkaisuja tai asiakas ohjataan järjestötoimijoiden palveluihin. Lapsiperheiden osalta tuen väheneminen voi lisätä lapsiperheiden palvelujen tarvetta. Omien palvelujen asiakasmäärät ja palvelujen jonotusajat voivat kasvaa. Oman palvelutuotannon käytön lisääntyessä, toimintaa organisoidaan uudelleen ja yhteisiä toimintatapoja kehitetään. Henkilöstön psykososiaalinen kuormitus ja työmäärä voivat lisääntyä. Kotiin vietävän palvelun vähentäminen voi jatkossa lisätä raskaampien palvelujen tarvetta.
T9	Sosiaalisen kuntoutuksen työ- ja päivätoiminnan ostopalveluja vähennetään aikuissosiaalityössä.	100 000 €	Ostopalvelujen vähentyessä asiakkaita ohjataan omaan palveluun, jolloin jonotusajat voivat kasvaa. Omien palvelujen asiakasmäärien kasvun myötä omaa palvelutuotantoa pitää organisoida uudelleen ja kehittää toimintatapoja. Henkilöstön psykososiaalinen kuormitus voi lisääntyä.
T10	Tuetun asumisen ja yhteisöllisen asumisen ostopalveluja vähennetään aikuissosiaalityössä.	40 000 €	Ostopalvelujen vähentyessä asiakkaita ohjataan omaan palveluun, jolloin jonotusajat ja asumispäivystyksen käyttöaste voivat kasvaa. Omien palvelujen asiakasmäärien kasvun myötä omaa palvelutuotantoa pitää organisoida uudelleen ja kehittää toimintatapoja. Henkilöstön psykososiaalinen kuormitus voi lisääntyä.
T11	Lyhytaikaisen arvioivan asumisen ostopalveluja vähennetään aikuissosiaalityössä.	120 000 €	Ostopalvelujen vähentyessä asiakkaita ohjataan omaan palveluun. Omien palvelujen asiakasmäärien kasvun myötä omaa palvelutuotantoa pitää organisoida uudelleen ja kehittää toimintatapoja. Lisää omien palvelujen saatavuutta ja oman henkilöstön arviointiosaamista
	Yhteensä	3 218 000 €	

Toimenpiteet ja jatko vammaispalveluissa

- **T1 Kotiin vietäviä palveluja vähennetään vammaispalveluissa:** Toimintaa organisoidaan uudelleen ja yhteisiä toimintatapoja kehitetään. Asiakkaan arvioinnin ja palvelun järjestämisessä huomioidaan ensisijaisesti tuotettavat yleiset palvelut. Asiakkaille tarjotaan kevyempiä palveluratkaisuja ja asiakas ohjataan tarvittaessa järjestötoimijoiden palveluihin. Oman palvelutuotannon käynnistämisen mahdollisuuksia selvitetään.
- **T2 Henkilökohtaisen avun sunnuntaitunteja vähennetään vammaispalveluissa:** Hakemukset käsitellään keskitetysti ennen lopullista päätöksentekoa lähijohtajien ja tehtäväaluepäällikön johdolla. Sunnuntaitunteja myönnetään vain perustelluista syistä.
- **T3 Omaishoidon tuen hakemuksia käsitellään, mutta palvelua myönnetään rajoitetusti vuoden 2024 osalta määrärahojen ylittymisen vuoksi:** Palvelun myöntämistä rajoitetaan ja omaishoitajille tarjotaan kevyempiä tukimuotoja esim. neuvonnan, vertaistustuen tai järjestöyhteistyön kautta. Omaishoitajille toteutetaan asiakastyytyväisyyskysely vuoden 2025 aikana.
- **T4 Uusia asumispalveluja järjestetään kustannustehokkaasti vammaispalveluissa:** Asumispaikkojen määrää on pystytty lisäämään sisäisten järjestelyjen avulla ja oma palvelutuotantoa pyritään laajentamaan palveluverkkosuunnitelman mukaisesti.
- **T5 Työ- ja päivätoiminnan ostopalvelujen käyttöä vähennetään vammaispalveluissa:** Asiakkaita siirretään oman palvelutuotannon piiriin. Uusia työ- ja päivätoiminnan paikkoja kasvatetaan toimialan sisäisin järjestelyin.
- **T6 Suoraostojen siirtotyötä jatketaan puitesopimusten piiriin vammaispalveluissa:** Ensisijaisesti asiakkaat sijoitetaan omaan palvelutoimintaan. Dynaamisen kilpailutuksen avulla saatiin uusia palveluntuottajia tehostettuun palveluasumiseen ja näille palveluntuottajille sijoitetaan asiakkaita aina paikkojen vapautuessa.

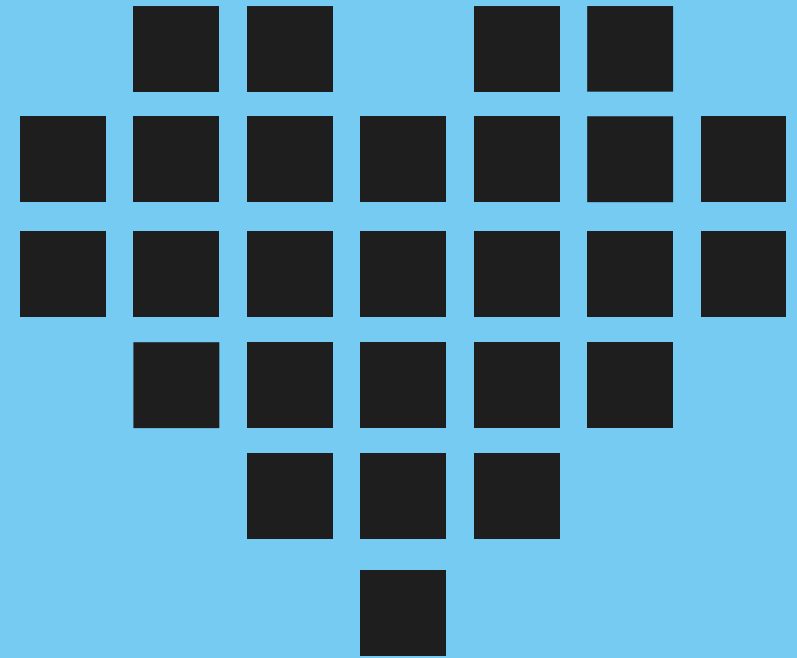
Toimenpiteet ja jatko aikuissosiaalityössä

- **T7 Vuokratyövoiman käyttöä vähennetään toimialalla.** Henkilöstölle on tehty ohjeistus ostopalvelujen vähentämisestä ja ostopalvelujen tilannetta seurataan viikoittain.
- **T8 Aikuissosiaalityön kotiin vietävien ostopalvelujen vähentäminen:** Vanhojen sopimusten päättyessä asiakkaan palvelut päättyvät joko kokonaan, asiakkaalle tarjotaan kevyempiä palveluja tai ohjataan järjestöjen palvelujen piiriin. Osalle asiakkaista turvataan välttämättömät tukipalvelut, jotta vältetään asiakkaan tilanteen kriisiytyminen. Tavoitteen toteutumisessa vuoden 2024 loppuun mennessä on haasteita.
- **T9 Sosiaalisen kuntoutuksen työ- ja päivätoiminnan ostopalvelujen vähentäminen:** Vanhojen sopimusten päättyessä asiakkaan palvelutarve arvioidaan uudelleen ja palvelut joko päättyvät tai asiakas ohjataan omiin palveluihin, järjestöjen palveluihin tai kolmannelle sektorille.
- **T10 Tuetun asumisen ja yhteisöllisen asumisen ostopalveluja vähentäminen:** Vanhojen sopimusten päättyessä ja/tai asiakkaan palvelutarpeen muuttuessa asiakkaita ohjataan itsenäiseen asumiseen, omaan palvelutuotantoon tai yhteisöllisestä asumisesta kevyempään tuettuun asumiseen. Asiakkaiden tilanteiden arvioinnit vaativat aikaa. Tavoite tulee toteutumaan loppuvuoden 2024 aikana.
- **T11 Lyhytaikaisen arvioivan asumisen ostopalvelujen vähentäminen:** Ostopalvelujen osto on lopetettu vuoden 2024 osalta. Toimenpide etenee voimassa olevien sopimusten päättyessä. Tavoite tulee toteutumaan loppuvuoden 2024 aikana.

Keski-Uudenmaan pelastuslaitos

Jyrki Landstedt, toimialajohtaja

Arvioidut vaikutukset	T1	T2	T3
Sosiaaliset vaikutukset			
Terveysvaikutukset			
Mielenterveysvaikutukset			
Lapsivaikutukset			
Vaikutukset eri kieli- ja kulttuuriryhmiin			
Kielelliset oikeudet (kaksikielinen VAKE)			
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset		X	X
Taloudelliset vaikutukset	X	X	X
Ympäristövaikutukset		X	

Toimialan säästötoimenpiteiden vaikutukset

	Toimenpide	Taloudellinen vaikutus	Muut vaikutukset
T1	Satunnaiset myyntitulot	300 000 €	Satunnaisia myyntituloja, jotka eivät olleet tiedossa vuoden 2024 talousarviota laadittaessa, saadaan 300 000 euroa.
T2	Aineet ja tarvikkeet (ostoja jaksotetaan ja siirretään eteenpäin)	50 000 €	Varastojen pienentyessä materiaallinen varautuminen heikkenee nykytasosta
T3	Henkilöstökulut (vakanssien täytön jaksottaminen)	55 000 €	Tyhjänä olevat virat täytetään kolmessa erässä, jolloin kertyy säästöjä. Ajoittain voidaan jäädä alle minimivalmiuden, jolloin ylityöt pienentävät potentiaalista säästövaikutusta . Henkilöstön koulutuksia ja harjoituksia ei pystytä toteuttamaan suunnitellussa aikataulussa.
	Yhteensä	405 000 €	

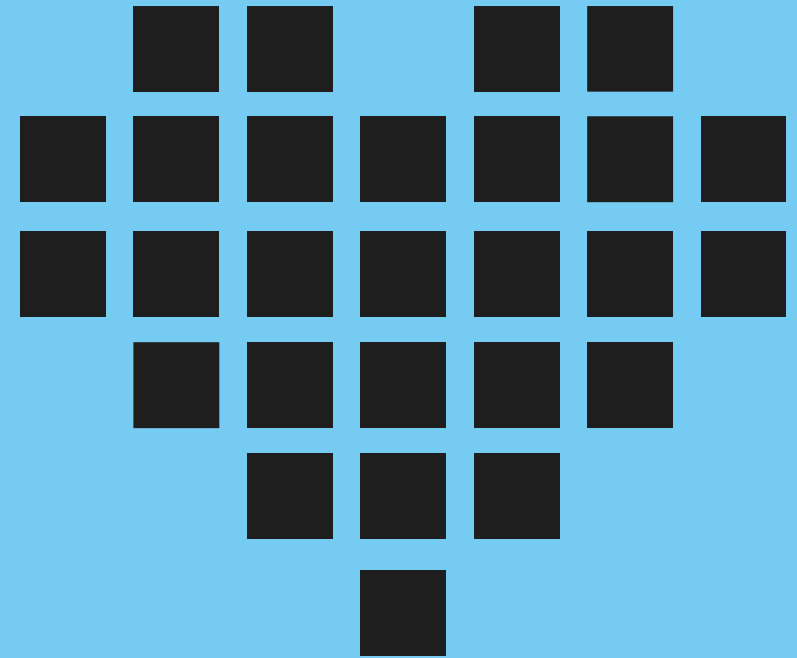
Toimenpiteet ja jatko

- T1: Satunnaiset myyntitulot
 - Toimeenpano käynnissä, lähes toteutunut
 - Säästöohjelman tavoite toteutuu vuoden 2024 aikana.
- T2: Aineet ja tarvikkeet (ostoja jaksotetaan ja siirretään eteenpäin)
 - Toimeenpano käynnissä
 - Säästöohjelman tavoite toteutuu vuoden 2024 aikana.
- T3: Henkilöstökulut (vakanssien täytön jaksottaminen)
 - Toimeenpano käynnissä
 - Resurssivajeesta johtuneet ylityöt ovat syöneet säästövaikutusta, mutta tavoite saavutettaneen vuoden 2024 aikana.

Konsernipalvelujen toimiala

Mikko Hokkanen, toimialajohtaja

Arvioidut vaikutukset	T1	T2	T3	T4	T5	T6
Sosiaaliset vaikutukset						
Terveysvaikutukset						
Mielenterveysvaikutukset						
Lapsivaikutukset						
Vaikutukset eri kieli- ja kulttuuriryhmiin						
Kielelliset oikeudet (kaksikielinen VAKE)						
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	X	X			X	
Taloudelliset vaikutukset	X	X	X	X	X	X
Ympäristövaikutukset						

Toimialan säästötoimenpiteiden vaikutukset

	Toimenpide	Taloudellinen vaikutus	Muut vaikutukset
T1	Henkilöstökulut (lähes 100 % täyttökielto)	298 000 €	Sisäisen palvelutuotannon järjestäminen hankaloituu osittain, tehtävät saadaan hoidettua tehostamalla muuta työtä.
T2	ICT: Kehittämisestä leikkaaminen/kehittämisen lykkääminen	735 000 €	Kehittämisen vaiheistaminen, toisaalta joissain prosesseissa tavoitetasoa laskettu sekä siirretty myöhemmäksi (esimerkiksi tekoäly ja automatiikka).
T3	ICT: Järjestelmä & lisenssikustannusten karsiminen	155 000 €	Ei vaikutuksia.

Toimialan säästötoimenpiteiden vaikutukset

	Toimenpide	Taloudellinen vaikutus	Muut vaikutukset
T4	ICT: Tietohallinnon ulkoistuksen purkamisen kiihdyttäminen	110 000 €	Sisäisen palvelutuotannon järjestäminen hankaloituu osittain, tehtävät saadaan hoidettua tehostamalla muuta työtä.
T5	Kiinteistöjen korjauksiin menevien kustannusten leikkaaminen	380 000 €	Riskejä taloudellisten hyötyjen saavuttamiseen, mutta toistaiseksi ei tunnisteta negatiivisia vaikutuksia.
T6	Muut palveluostot	80 000 €	Ei ulkopuolelle näkyviä vaikutuksia.
	Yhteensä	1 758 000 €	

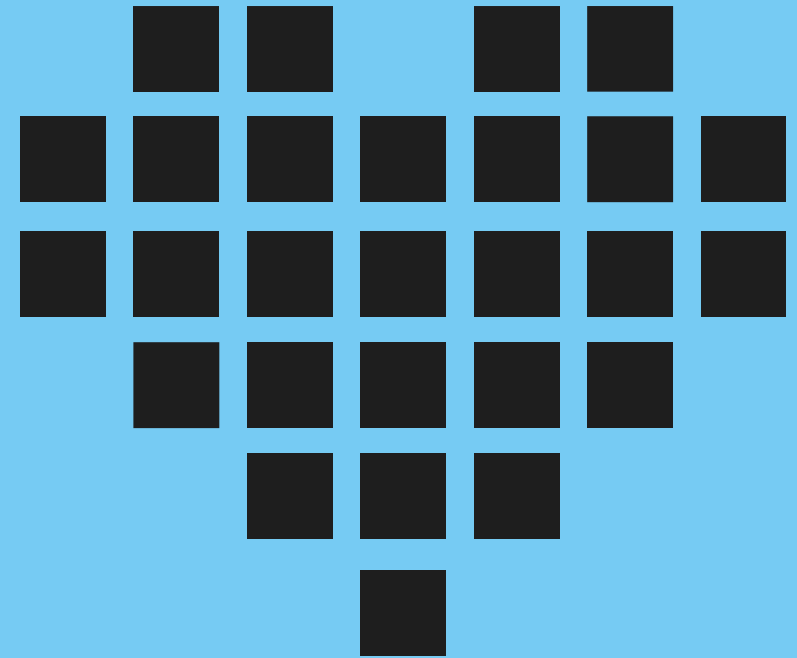
Toimenpiteet ja jatko

- Toimenpiteitä jatketaan soveltaen myös vuosina 2025 ja 2026.
- Euromääräiset tavoitteet pysyvät korkealla, mutta säästötoimenpiteitä pyritään kohdistamaan vielä tarkemmin rakenteen kokonaisvaltaiseen tarkasteluun jotta saadaan pysyvää kustannushyötyä.
 - Esimerkiksi ICT-kustannuksissa puretaan edelleen ulkoistusta ja tuotetaan palveluita halvemmalla sekä optimoidaan järjestelmäympäristöä.
- Pitkällä tähtäimellä riskit korostuvat esimerkiksi täyttökiellon ja henkilöstön käytön osalta, mikäli työn tuottavuutta ei saada kasvatettua.

Lasten, nuorten ja perheiden palvelujen toimiala

Hanna Mikkonen, toimialajohtaja

Toimialan säästötoimenpiteiden vaikutukset

	Toimenpide	Taloudellinen vaikutus	Muut vaikutukset
T1	Vakanssien ja osa-aikaisuuksien täyttökielto/ täytön viivästyttäminen	291 000	Voi vaikuttaa palvelujen saamisen odotusaikaan, joka voi joidenkin asiakkaiden kohdalla hankaloittaa avun sujuvaa saamista. Henkilöstön työkuorma ja psykososiaalinen kuormitus voi kasvaa, kun työtehtäviä pitää uudelleenorganisoida.
T2	Ylityökielto	72 000	Voi vaikuttaa palvelujen saamisen odotusaikaan, kun työtä ei tehdä ylitöinä. Henkilöstövaikutus voi olla myönteinen, normaali työaika tukee jaksamista ja työhyvinvointia.
T3	Barnahus-hankkeen 1htv (saadaan STM:stä takautuvasti)	40 000	Vaikutukset myönteisiä. Barnahus-hankkeessa kehitetään lapsiin kohdistuneiden väkivaltaepäilyjen tutkintaa ja yhteistyötä poliisin, sosiaalitoimen ja terveydenhuollon kesken. Työntekijän palkkakulut saadaan STM:lta ja pitkällä aikavälillä asiakasprosessin kehittäminen ja implementointi hyödyttää palvelujen sujuvuutta ja vaikuttavuutta.
T4	Kouluterveystarkastusten maksusitoumukset lopetetaan	50 000	Käyttö ollut marginaalista, vaikutus palvelujen saantiin pieni. Ei vaikutusta haavoittuvassa asemassa olevien lasten/nuorten asemaan, sillä heidän palvelunsa on toteutettu tähänkin asti omana palveluna.
T5	Puheterapiaostoja vähennetään	50 000	Voi pidentää joidenkin asiakkaiden palvelun saamisen odotusaikaa. Voi parantaa ja tehostaa digi- ja ryhmäpalveluiden hyödyntämistä ja käyttöä, millä on myönteinen vaikutus myös pidemmällä aikavälillä.
T6	Tulkkaus- ja käännöspalveluja vähennetään	105 000	Voi olla asiakkaalle myönteinen vaikutus, kun asiakasta rohkaistaan ja tuetaan asioiden hoitoon suomen kielellä silloin kun hänen kykynsä ja asian luonne sen mahdollistavat. Jos asiakkaan kyky selvitä suomen kielellä yliarvioidaan, voi riskinä olla, että esim. lapsi joutuu tahattomasti toimimaan tulkin tavoin vanhemmalleen. Myönteistä vaikutusta saadaan, kun opetellaan itse ja opetetaan asiakkaita hyödyntämään ja käyttämään sähköisiä ja teknologisia ratkaisuja.

Toimialan säästötoimenpiteiden vaikutukset

	Toimenpide	Taloudellinen vaikutus	Muut vaikutukset
T7	Psykologitutkimusten ostoja esi- ja perusopetuksessa vähennetään	50 000	Lisää kuormitusta ja työpainetta psykologeille sekä muulle henkilöstölle. Asiakkaiden palvelun tai jatkotutkimusten saaminen voi viivästyä. Saattaa vaikeuttaa myös lapsen/nuoren tukitoimien saamista koulussa. Voi myös parantaa palvelujen valintaa ja oikein kohdentamista, kun palvelun myöntämistä on perusteltava entistä huolellisemmin.
T8	Lapsiperheiden kotiin annettavien palvelujen ostoja vähennetään	600 000	Asiakastyön tehostamisen myötä henkilöstön kuormitus kasvaa. Kotiin annettavien palvelujen vähentäminen voi aiheuttaa viiveitä palveluun pääsyssä ja lisätä jatkossa raskaampien palvelujen tarvetta. Voi myös parantaa palvelujen valintaa ja oikein kohdentamista, kun palvelun myöntämistä on perusteltava entistä huolellisemmin ja omaa toimintaa tehostetaan.
T9	Lastensuojelun avohuollon ostopalveluja vähennetään	520 000	Saattaa aiheuttaa viivettä palveluun pääsyssä eikä omassa palvelutuotannossa voida vastata kaikilta osin asiakkaiden erityistarpeisiin, kuten tietyn kieliryhmän omalla kielellä toteutettuun palveluun. Lisää henkilöstön kuormitusta ja voi lisätä sijaishuollon tarvetta. Voi myös parantaa palvelujen valintaa ja oikein kohdentamista, kun palvelun myöntämistä on perusteltava entistä huolellisemmin ja omaa toimintaa tehostetaan.
T10	Perhekuntoutuksen ostopalveluja vähennetään	200 000	Saattaa aiheuttaa viivettä palveluun pääsyssä ja voi vaikuttaa heikentävästi asiakkaiden erityistarpeiden huomioimiseen ja lisätä sijaishuollon tarvetta. Voi myös parantaa palvelujen valintaa ja oikein kohdentamista, kun palvelun myöntämistä on perusteltava entistä huolellisemmin ja omaa toimintaa tehostetaan.
T11	Oman laitospaasiteetin käyttöä maksimoidaan	190 000	Vaikutukset voivat olla lapsen ja perheen kannalta myönteisiä kun lapselle voidaan osoittaa sijaishuoltopaikka lähempää hänen kotiaan. Saattaa lisätä henkilöstön kuormitusta.
T12	Psykologityön vuokraus esi- ja perusopetuksessa keskeytetään loppuvuodeksi	200 000	Lisää työpainetta psykologeille sekä muulle henkilöstölle. Asiakkaiden palvelun saaminen voi viivästyä. Samoin jatkotutkimuksiin pääsy mahdollisesti viivästyy. Saattaa vaikuttaa myös lapsen/nuoren saamiin tukitoimiin koulussa. Voi eriarvoistaa palvelutarjontaa koulujen välillä.

Toimialan säästötoimenpiteiden vaikutukset

	Toimenpide	Taloudellinen vaikutus	Muut vaikutukset
T13	Henkilöstövuokrauksen minimointi (lastensuojelulaitokset)	85 000	Toimenpide voi lisätä henkilöstön kuormitusta kun vuokrahenkilöstön sijaan käytetään omaa henkilöstöä. Henkilöstön kuormittuminen voi heijastua yksikköjen asiakkaisiin.
T14	Vuokratyösopimusten (2) irtisanominen (lastenpsykiatri, psykologi)	105 000	Perheneuvolapalvelujen vuokrapsykologisopimuksen irtisanominen on aiheuttanut joillekin asiakkaille työntekijän vaihtumisen. Ostopalvelulääkärisopimuksen irtisanominen vaikuttaa Lasten ja nuorten psyykkisen hyvinvoinnin yksikön lääkäriresurssiin ja lasten saamaan hoitoon, tarvittavien lääkäriaikojen saaminen viivästyy. Lääkäriaikoja on vähemmän saatavilla, mikä aiheuttaa myös kuormitusta muissa ammattiryhmissä.
T15	Hankintojen minimointi, aineet, tarvikkeet, tavarat	74 000	Toimenpiteellä voi olla myönteisiä ympäristövaikutuksia kun tarvikkeiden ja tavaroiden tilaamista, papereiden tulostamista jne. vähennetään.
T16	Maksullisten koulutusten ja matkakulujen minimointi	30 000	Matkustamisen vähentämisellä on myönteisiä ympäristövaikutuksia. Priorisoidaan sisäisiä koulutuksia, hyödynnetään VAKEn omaa osaamista ja kiinnitetään erityistä huomiota koulutusten tarveperusteisuuteen.
	Yhteensä	2 662 000	

Toimenpiteet ja jatko

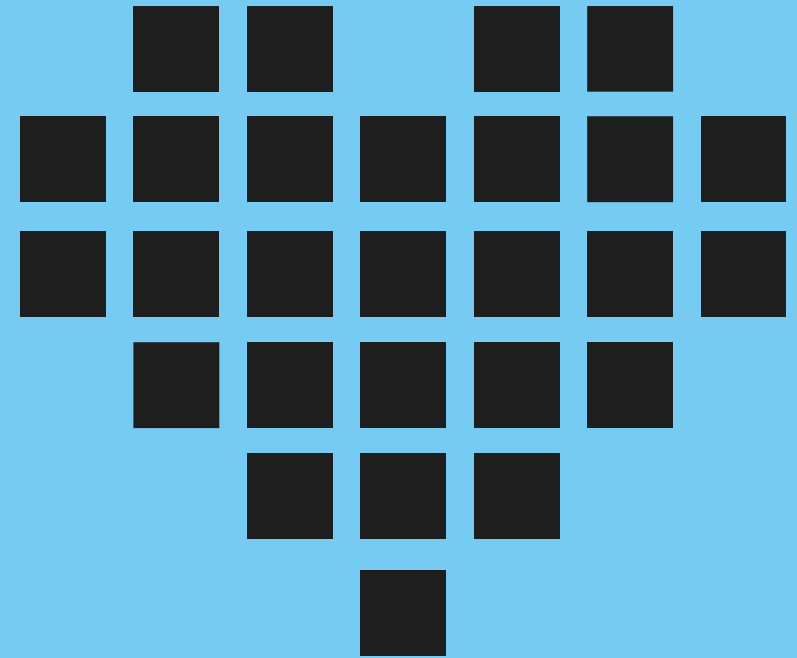

- Kaikki säästötoimet on toimeenpantu ja ne etenevät pääosin suunnitelman mukaisesti.
- Ylitöitä ja henkilöstövuokrausta ei voida kokonaan lopettaa kaikkien yksiköiden osalta mutta tarve arvioidaan tarkasti.
- Oman toiminnan tehostamista jatketaan suoritettavotteita täsmentämällä ja seuraamalla tavoitteiden toteutumista.
- Henkilöstöä tuetaan ostopalvelujen vähentämisessä asiakasturvallisuus huomioiden ja ostopalvelujen käyttöä seurataan kuukausittain.
- Vuokratyövoiman käyttöä vähennetään ja osittain siitä luovutaan kokonaan. Vuokratyövoiman käyttöä seurataan kuukausittain.
- Kaluste- ja tavarahankinnoissa hyödynnetään olemassa olevaa mahdollisimman paljon ja uutta hankitaan vain välttämättömiin tarpeisiin.
- Hyödynnetään ensisijaisesti hyvinvointialueen sisäisiä koulutuksia ja järjestetään maksullista ulkopuolista koulutusta vain erityisiin tarpeisiin.

Terveystenhuollon palvelujen toimiala

Kati Liukko, toimialajohtaja

Arvioidut vaikutukset	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	T12
Sosiaaliset vaikutukset	X		X			X		X				
Terveysvaikutukset	X		X			X	X	X			X	
Mielenterveysvaikutukset	X					X		X				
Lapsivaikutukset	X					X			X			
Vaikutukset eri kieli- ja kulttuuriryhmiin	X		X			X		X				
Kielelliset oikeudet (kaksikielinen VAKE)			X									
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset	X	X	X		X	X	X	X	X			
Taloudelliset vaikutukset	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ympäristövaikutukset	X		X	X		X		X	X			

Toimialan säästötoimenpiteiden vaikutukset

	Toimenpide	Taloudellinen vaikutus	Muut vaikutukset
T1	Yleislääkärikäyntiostot terveysasemapalveluissa lopetetaan	270 000	Palveluostojen siirtyminen omaksi toiminnaksi olemassa olevalla henkilöstöressurssilla saattaa heikentää tilapäisesti palveluiden saatavuutta, vaikka määrällisesti näiden ostojen osuus on varsin pieni kokonaisuudesta. Palveluihin hakeudutaan terveys- ja mielenterveysyryistä, vaikutuksia myös lapsiin ja nuoriin sekä eri kulttuuritaustaisiin henkilöihin. Omatimeissa on varauduttu toimenpiteen aiheuttamiin muutoksiin. Lähipalveluilla positiivinen vaikutus asiakkaan matkakustannusten vähenemiseen. Pitkällä aikavälillä henkilöstövaikutukset positiivisia, lyhyellä aikavälillä henkilöstön kuormitus voi kasvaa.
T2	Päihde- ja mielenterveyspalvelujen ayl ja Koivukylän terveysaseman yl virat jäädytetään loppuvuodeksi	90 000	Henkilöstövaikutuksia tehtävien uudelleen organisoinnin myötä.
T3	Suun th:n palvelusetelien myöntäminen lopetetaan	200 000	Palvelujen oston siirtyminen omaksi toiminnaksi olemassa olevalla henkilöressurssilla, saattaa vaikuttaa palveluiden saatavuuteen hoitotakuun puitteissa. Omatimin käynnistymisen myötä palveluiden saatavuuteen vaikutetaan positiivisesti. Positiivinen vaikutus asiakkaan matkakustannuksiin → palvelut VAKEn alueella. Henkilöstövaikutuksia mahdollisten tehtävien uudelleen organisoinnin myötä. Pitkällä aikavälillä henkilöstövaikutukset positiivisia, lyhyellä aikavälillä henkilöstön kuormitus voi kasvaa. Voi olla vaikutuksia eri kieliryhmiin.
T4	Suun th:n tarveaine-, instrumentti- ja laitehankintojen hillintä	100 000	Uusien instrumentti- ja laitehankintojen rajoittaminen ei mahdollista ekologisia valintoja.
T5	Suun th vuokratyövoiman käytön keskeytys, pois lukien Luona	80 000	Pieni mahdollinen negatiivinen vaikutus palveluiden saatavuuteen, jos omia vakansseja ei saada täytettyä. Omatimin käynnistymisen myötä palveluiden saatavuuteen vaikutetaan positiivisesti. Henkilöstövaikutuksia mahdollisten tehtävien uudelleen organisoinnin myötä. Pitkällä aikavälillä henkilöstövaikutukset positiivisia, lyhyellä aikavälillä henkilöstön kuormitus voi kasvaa.
T6	Hakunilan terveysaseman tilojen sulku loppuvuoden, vuokrahyvitykset	140 000	Hakunilan toiminnot on siirretty toistaiseksi Länsimäen terveysasemalle. Vaikutukset ovat positiiviset palvelujen saatavuuden osalta. Saatavuutta on parantanut palveluiden tuottaminen yhdessä yksikössä laajemmalla henkilöstöressurssilla. Toimenpiteellä saattaa olla pieniä vaikutuksia asukkaiden matkakustannusten lisääntymiseen ja ympäristön kuormitukseen päästöjen kasvaessa.

Toimialan säästötoimenpiteiden vaikutukset

	Toimenpide	Taloudellinen vaikutus	Muut vaikutukset
T7	Terveysasemapalveluiden lähiesimiesten ja lääkäreiden ylityökielto loppuvuodeksi	400 000	Mahdollinen tilapäinen vaikutus palvelujen saatavuuden heikentymiseen. Prosessien tarkastelun myötä työhyvinvointi lisääntyy.
T8	Vuodeosastopaikkojen ostopien lopettaminen syyskuusta lähtien	1 140 604	Hyvinvointialueen maantieteellisellä alueella sijaitsevilla palveluilla positiivinen vaikutus asiakkaan ja mahdollisesti omaisten matkakustannusten vähenemiseen. Positiivisia vaikutuksia mielenterveyteen, kun VAKEn alueella asuvat ikääntyvät puoliset voivat vierailla osastohoidossa olevien luona. Sairaalapalveluiden asiakaskunnan osalta tasa-arvoisempi tilanne, jos vuodeosastohoito tuotetaan omana palveluna. Asiakkaat voivat olla eri kulttuuritaustoista. Henkilöstövaikutuksia toiminnan kehittämisen ja tehtävien uudelleen organisoinnin myötä.
T9	Leinikkien hammashoitolan irtisanominen ja vuokrahyvitykset	50 000	Leinikkien hammashoitolan toiminnot on siirretty Koivukylän terveysaseman hammashoitolaan. Positiivinen vaikutus, kun palvelut tuotetaan fyysisesti paremmissa toimitiloissa. Toiminnot koskevat pääasiassa lasten ja nuorten oikomishoitoa.
T10	Lymfaterapiaostojen lopettaminen (hva jory 2.9.2024)	10 000	Hoidon vaikuttavuus paranee ja sitä myöten saadaan taloudellisia säästöjä. Määrällisesti pieni vaikutus.
T11	Puheterapiaostojen lopettaminen	10 000	On saatu palkattua oma puheterapeutti, joten tällä ei ole palvelua heikentäviä vaikutuksia, vaan enemmänkin parantavia vaikutuksia, kun palvelun volyymia voidaan lisätä. Taloudelliset pienet vaikutukset.
T12	Suun terveydenhuollon laskutuksen tarkistus Luonalta, laskuttamattomat maksut.	100 000	Tällä ei ole erityisiä vaikutuksia muuhun, kuin talouteen.
	Yhteensä	2 590 396	

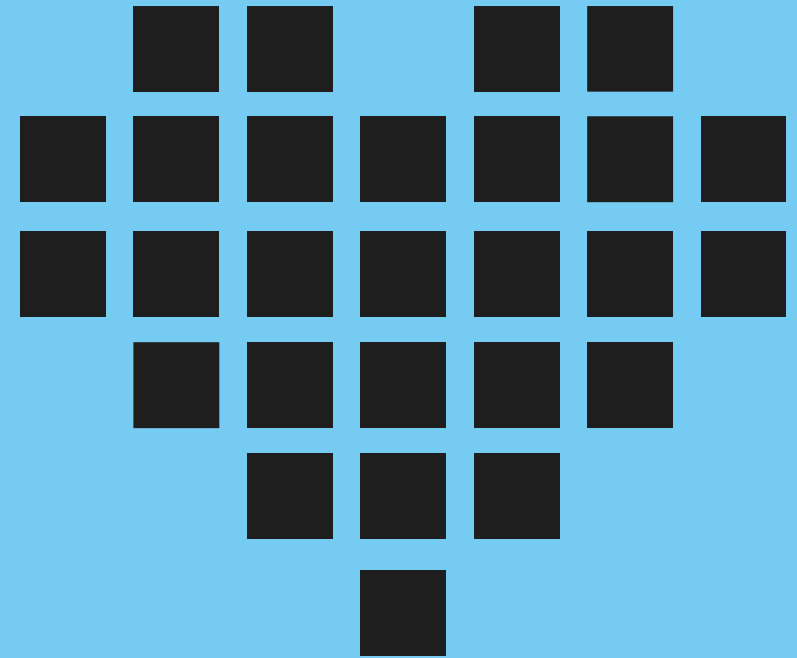
Toimenpiteet ja jatko

- Kaikki toimenpiteet ovat suunnitelman mukaisesti käynnissä ja ne toteutuvat täysimääräisinä kolmea poikkeusta lukuun ottamatta:
 - Epävarmuustekijöitä liittyen vuokrahyvityksiin (T6 ja T9).
 - Vuodeosastopaikkojen ostojen lakkauttaminen ei toteudu täysmääräisenä, vaan n. 10 paikkaa jää käyttöön loppuvuodeksi (T8).
- Toimialan määrärahallinen säästö vuodelle 2024 toteutuu.
- Talousarvioesityksessä on kuvattu tarkemmin kaikki vuonna 2025 jatkuvat vuoden 2024 lisäsäästötoimenpiteet (kaikki paitsi T2 ja T4) .

Vanhusten palvelujen toimiala

Minna Lahnalampi-Lahtinen, toimialajohtaja

Arvioidut vaikutukset	T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9
Sosiaaliset vaikutukset	X	X	X	X	X		X		
Terveysvaikutukset									
Mielenterveysvaikutukset				X	X				
Lapsivaikutukset									
Vaikutukset eri kieli- ja kulttuuriryhmiin									
Kielelliset oikeudet (kaksikielinen VAKE)									
Organisaatio- ja henkilöstövaikutukset		X	X	X	X		X	X	X
Taloudelliset vaikutukset	X	X	X	X	X	X	X	X	X
Ympäristövaikutukset	X	X		X		X	X	X	X

Toimialan säästötoimenpiteiden vaikutukset

	Toimenpide	Taloudellinen vaikutus	Muut vaikutukset
T1	Laitoshoidon vähentäminen asiakastarpeiden muutosten mukaisesti	213 000	Laitoshoidon voidaan järjestää vain lääketieteellisin perustein. Asiakkaille, joilla ei ole lääketieteellistä tarvetta laitoshoidon järjestetään muuttuneen palvelutarpeen mukainen asuminen uudessa kodissa ympärivuorokautisessa palveluasumisessa. Asiakas saa tarpeitaan vastaavan ja tarkoituksen mukaisen palvelun kustannustehokkaasti järjestetyllä tavalla.
T2	Arviointi- ja kuntoutustoiminnan ostopalvelun vähentäminen	202 000	Toiminnan keskittäminen ja lisääminen VAKEn omaan toimintaan varmistaa yhdenmukaista ja laadukkaampaa palvelua asiakkaille. Keskittäminen tehostaa hoitoketjun toimivuutta, kun ammattilaisilla on yhteinen asiakastietojärjestelmä sekä jatkoapaikkatilannenäkymä. Lisäksi asiakkaiden/omaisten siirtymämatkat on pienempiä palvelun toteutuessa hyvinvointialueella. Omaan toimintaan keskittämällä varmistetaan henkilöstön optimaalinen osaaminen palvelun tuottamiseen.
T3	Asumispalvelujen ostojen kohdentaminen kustannustehokkaasti	564 000	Asumispalveluja hankitaan ostojärjestyksessä sopimuskuppaneilta asiakastarpeiden mukaisesti. Arvioidaan paikkatarvetta aktiivisesti ja varmistetaan hoitoketjun sujuvuus sekä palvelun toteutuminen lakisääteisessä ajassa. Saattaa vaikuttaa odotusaikoihin pidentävästi. Ostopalvelujen vähentäminen saattaa vaikuttaa yksikköjen henkilöstötarpeisiin.
T4	Päivätoiminnan kohdentaminen tarkoituksenmukaisesti	50 000	Paljon palvelua tarvitsevien asiakkaiden sekä omaishoitoperheiden kotona asumisen tukeminen on ensisijaista. Hyte-verkostojen yhteistyötä tiivistäen ja asiakkaiden ohjauksella turvataan toimintaa niille, joilla ei ole sote-ammattilaisten järjestämän palvelun tarvetta. Etäryhmätoimintaa kehitetään uutena palveluna niille, joilla ei mahdollisuutta kodin ulkopuoliseen päivätoimintaan. Henkilöstön osaamisen vahvistaminen korvaavista palveluvaihtoehdoista tärkeää.
T5	Sosiaalisen kuntoutuksen järjestäminen ensisijaisesti omana toimintana	32 000	Asiakkaat saavat palvelua omana toimintana sekä muiden toimijoiden tuella, toiminnan tehostamisen myötä. Sosiaalityö yhdessä järjestämisen tuen kanssa etsii vaihtoehtoisia tapoja turvata asiakkaan tarkoituksenmukaiset ja riittävät palvelut. Voi pidentää palvelun saamisen odotusaikaa. Henkilöstön osaamisen vahvistaminen palvelun tuottamiseksi tärkeää.

Toimialan säästötoimenpiteiden vaikutukset

	Toimenpide	Taloudellinen vaikutus	Muut vaikutukset
T6	Vähennetään aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden hankintaa, jotka eivät ole välttämättömiä	100 000	Hoiva-asumisessa varaudutaan palvelukuvauksen muutokseen pienentämällä varastoja (hoitotarvikkeet eivät ole osana palvelukuvausta). Vaatii henkilökunnalta ja esihenkilöiltä osaamisen vahvistamista sekä yhteistyötä yksiköiden välillä. Henkilöstön kuormitus kasvaa, koska vaatii uusia toimintatapoja. Asiakkaat saavat yhdenvertaisesti palvelukuvauksen mukaisesti tarvitsemansa hygieniatuotteet ja hoitotarvikkeet hyvinvointialueelta tai itse kustantaen.
T7	Uusien kalustehankintojen vähentäminen	200 000	Mahdollisiin tarpeisiin vastataan olemassa olevia kalustetta hyödyntäen ja kierrätyskalusteita hankkien. Toimintatavan muutos edellyttää yhteistyön tiivistämistä eri toimijoiden välillä ja kalusteiden järkevää ekologista käyttöä. Henkilöstön kuormitusta uuden oppimisessa tuetaan selkeillä ohjeilla ja perehdytyksellä.
T8	Toimintaa tehostetaan ja henkilöstöresurssia kohdennetaan asiakastarpeiden mukaisesti	20 000	Toimintaa tehostamalla ja resurssia uudelleen kohdentamalla varmistetaan asiakastyön toteutuminen. Mahdollisen henkilöstömitoituksen laskun vuoksi jätetään vakansseja täyttämättä ennakoivasti, vuokratyövoiman käyttöä vähennetään ja ylitöiden tekemistä vältetään. Henkilöstön osaamisen vaade ja kuormitus kasvaa, koska tulee liikkua asiakkaiden tarpeiden mukaan eri yksiköihin. Johtaminen tiedolla vaatii esihenkilöiden ja resurssipalvelujen tiivistä yhteistyötä. Vaatii prosessien yhdenmukaistamista henkilöstöliikkuvuuden ja työnhallinnan sujuvoittamiseksi.
T9	Vähennetään ulkopuolisten koulutusten hankintaa	19 000	Hyödynnetään ensisijaisesti sisäisiä koulutuksia (etenkin verkkokoulutukset) ja sisäistä osaamista, vain perustelluista syistä hankitaan ulkopuolista koulutusta. Tunnistetaan omassa henkilöstössä erityisosaamisen kyvykkyudet ja hyödynnetään sitä eri yksiköiden osaamisen vahvistamisessa.
	Yhteensä	1 400 000	

Toimenpiteet ja jatko

- Kaikki toimenpiteet on laitettu toimeksi ja edistyvät suunnitelman mukaisesti.
- Ympäri vuorokautisen palveluasumisen hankintoja tehdään asiakastarpeen mukaisesti 2025 uuden sopimuksen mukaisesti.
- Oman toiminnan arviointi- ja kuntoutustoimintaa kehitetään ja tehostetaan edelleen, jolloin ostopalvelujen tarve minimoituu.
- Päivätoiminnan tehostamistoimia jatketaan ja määrää arvioidaan asiakastarpeen mukaisesti, huomioiden palvelun myöntämisen perusteiden mukainen kohdentaminen.
- Sosiaalinen kuntoutus tuotetaan ensisijaisesti omana toimintana tiiviissä yhteistyössä eri yhteistyökumppanien kanssa.
- Kaluste- ja tavara hankinnoissa hyödynnetään olemassa olevaa mahdollisimman paljon ja uutta hankitaan vain välttämättömiin tarpeisiin. Huomioidaan ja jalkautetaan palvelujen muuttuneiden palvelukuvausten mukaista toimintaa ja sen sisältöä..
- Hyödynnetään hyvinvointialueen sisäistä osaamista koulutuksissa ensisijaisesti ja järjestetään ulkopuolista koulutusta vain tarpeisiin, joihin ei ratkaisua sisäisesti ole saatavissa.

